

Mynd frá Kongabrunni seinast í 80'unum: við vissu kann ekki verða sagt, at Klubbin hefur átt innivist í «Sailors Home» (þar Evsensens hús seinni vörðu reist), men það er líkt til, at av tí at Klubbin, aðrenn hann fekk egin hús, hevði rum í leigaðum hølum ymsastaðir

Mynd frá seinastu öld, ið visir táverandi klubbahúsin á Tinghúsveg (fremst frá vinstru)

«Sange for Thorshavns Klub paa Færo forfattede ved adskillige Lejligheder», prentaðar í Keypmannahavn í 1803. Sangirnir eru 9 í tali og stendur undir tí fyrsta: «Synget ved Selskabets første Møde 27. October 1799 i Erichsens Hus». Det kgl. Bibliotek i Keypmannahavn hevur eitt eintak av hesum visum, hugsandi einasta sum til er.

Hann giftist 1797, men doyði barnleysur.

Tað mentunarliga livið í Havn helt fram í tí eftirfylgjandi tíðini — sum dømi kann bert nevna, at longu í 1828 var bókasavnið sett á stovn, og eyðvitað ella væl hugsandi er, at við framfærslum av sjónleikum, fyrilestrum, veitslum o.t. hevur klubbin verið miðdepilin, og hevur hetta kanska verið orsøkin til, at rithevdin av skaldsegni «Glæmlysi», hvørs hendingar fara fram á døgum Niels Winthers í 1840, letur politiskt kjak hava verið í klubbanum kveldini undan einum ávisum tilburði í bókini.

Til húsa

Um bustaðarviðurskipti Klubbans skrivur Einar Mohr m.a.:

«Hvar klubbin hevur havt til húsa og hvar tað í fyrsta sangt Carl Lunds nevnda «Erichsens Hus» er, man vera ilt at siga, tó skrivur Dione Isaksen, Djóni í Geil, í

einum av sinum «Gamlar myndir», har hann nevnr ymisk gomul húsanevni í Havnini, at eitt stað var nevnt «Uppi í Klubba», tað sama sum eisini er nevnt Quillinsggarður. Um hetta staðarnavnið «Uppi í Klubba», sum nú er burturdottið, hevur sin uppruna av, at klubbin hevur havt til húsa har, kann sjálvandi hvør hava sína hugsan um.

Sum Havnin við tíðini vaks og limatalið harvið hevur økt — kanska hevur eisini verið trupult at fáa hóskað hól — gjørdist neyðugt at fáa egið hús. — Í hesum máli var tann vælumtókti lærarin við realskúlan, Oliver Effersee, ein av teimum idnastu undangongumonnunum. — Tann 1. oktober 1882 varð tað nýggja klubbahúsið vigd.

Nakað um somu tíð man «keglubanin» eisini vera bygdur, og varð hann nogv nyttur alla ta tíð, hann var í standi, við tað at ikki-limur smuleiðis kundu fáa hann til brúks móti eini lítla avgift av hverjum «potti».

Teatursalur

Í árinum 1892 varð eitt sjónleikarfelag stovnað, «Den dramatiska Forening i Thors-havn», við tí endamáli at framføra sjónleikar o.a. Fyri at koma hesum felagi á mæti, læt klubbin byggja uppi-skoyti til klubban norðureftir til «teatursal». Um hetta skrivur Chr. Holm-Isaksen í

«Varðanum» soleiðis:

Klubbin hevði bygt, men felagið pliktaði seg til í fimm ár at svara so mikla leigu, sum kravdist til rentur og avdrag av byggingini. Stýrisnevndin fyrir nýggja sjónleikarfelagið vóru: sorin-skrivari Andersen, Rasmus Effersee, Meinh. Jacobsen, Georg Long og lærari Christian Ludvig Johannsen (seinni Jacob Lützen keypmaduri). Nyársdag 1893 varð sjónleikarsalurin latin upp í felagsins hendur, og 28. januar varð hann vigdur við inngangsróður av Emil Bruun, prest, sjónleikinum «Magnus», fólkalivsbilæti í 3 pørtum av R. C. Effersee og «Fastelavns-gildet» av Erik Bøgh. Hetta var goð byrjan

At klubbin hevði fingið egið hús veldi sum vera man stóra framgongd, og klubb-livið treivst sum ongantíð fyrr.

Soleiðis var tey 20-25 fyrstu árin av hesari öld, og figgarliga mentist klubbin stórliga, so longu í 1908 var húsið bygt størri við einari hædd afturat í allari húsalongdini, og fekk klubbin her- við tann vakra bygning, sum síðan hevur verið eitt prýði fyrir Havnina. Nevnt kann verða, at Chr. Holm-Isaksen í 1915 var biðin um at prýðka salirnar. Hetta varð gjørt við málningum av feroyskum landsløgum máladrir beinleiðis á allar veggirnar uppi und-

Havnar Klubbi ár 1908, tá ovára hæddin var komin afturat

ir loftinum í tí minna salinum. Hesir forust heilt illa við eldsbrunin í 1940, meðan málningarnir av sjónleikum Holbergs enn eru til.

Veitslur

Stórtingnar veitslur vórðu hildnar hasi árin og karneval hvørt skotár.

Musikkurin til veitslurnar varð leikaður av einum streingjaensemble undir leiðslu av tí kenda musikk lærara Georg Hansen. Hann og O.J. Hansen violin, brøurnir Viðstein violin, bratsch og cello, og byrjað var altíð til tær stóru veitslurnar við einari polonaise, men sum tað stendur í einum av Lunds songum: «Strengleeg veksled med Kæmpevad», og verður nú eins og tað altíð farið upp á golv til eitt hvørt kvæði ella visu.

Í sinari tíð var vanligt á stórum hátíðardøgum, t.d. á ólavseku, at hava almennan feroyskan dansuttan atgongugjald fyrir luttakandi. Tá umfarssjúka, skarlaksfeður, gekki í Havnini seinast í 20-unum, varð húsið latið til epidemihús, har o.u. 40 kvinnur, menn og børn vóru internerað í 6 vikur. Sum vælegnaður til veitsluhald hevur mangt brúðarparið hildið teirra brúðleyp í klubbanum, eins og hann hevur verið útleigaður til mangar aðrar veitslur og samkomur, og er tað síður hvørji jól at hava jólatræ fyrir børnum annan jóladag.

Inntil Sjónleikarhúsið varð bygt í 1925, var tað í sjónleikarsali klubbans, fólk komu til sjónleikar, konsertir, fyrilestrar, fundir o.s.fr., og hava mong tyðandi úttanlands nevni verið á pallinum her. Seinni hevur klubbin fingið biografloyvi, hvørs drift hevur verið figgarligur stuðul», skrivur Einar Mohr m.a.

Endamálið

Tað er greitt, at Klubbin hevur verið ein av miðdeplunum í Havnini bæði so og so øll hesi árin síðani 1799. Hóast mangt er broytt fram til dagin í dag, so siggja vit í gerðabókunum, at endamáli Klubbans hevur verið nakað tað sama, tó at tað fyrr eisini fevndi um annað virksemi enn at halda veitslur og samkomur.

Lógir Klubbans finnast so langt aftur sum til 1870-80. Har stendur: «Klubbens Formaal er at være Organ for

Selskabelighed og Discussion». Lóginar hava síðani verið broyttar fleiri ferðir og stendur í 1918 um endamáli Klubbans: «Klubbens Formaal er at udvikle og styrke Samfundslivet ved Sammenkomster og selskabelige Adspredelser».

Í dag er endamálsgreinin soljóðandi: «Endamáli Klubbans er at hugna felagslimunum við samkomum og veitslum».

Konufólkini

Eisini á øðrum økjum eru viðurskiptini broytt gøgnum árin. M.a. tá talan er um at taka upp kvinnuligar limir. Í dag er Klubbin ein sokallaður mannfólkaklubbi, har kvinnurnar einans kunnu vera bodnar við til veitslur og sum gestir. Men so hevur ikki altíð verið. Lógir Klubbans frá 1891 vita at siga, at «extraordinære Medlemmer, Damer, der betaler aarligt Kontingent af 2 Kr.» kunnu takast upp sum limir.

Hetta mundi fingið ein enda í 1920, tá summi av mannfólkunum — við nevndini á odda — tykjust

bera ótta fyrir, at «kvinnuræði» fer at vinda upp á seg. Gerðabókin frá 25. april 1920 sigur:

«Paa Grund af, at Klubben er meget besøgt af Damer, fremkom følgende Forslag fra Bestyrelsen:

«Der maa ikke medtages Damer i Klubben, uden ved Klubbens fæstlige Lejligheder». Hetta uppskot var kortini felt.

Í 175 ára jubileumsriti Klubbans stendur, at tað ikki seinni sæst, at nógur beinleiðis aðalfundaravgerð er tikið um at strika kvinnulønaskapin, men lóginar eru fleiri ferðir broyttar síðani, og í teimum broyttu lógunum sæst tó heldur einki til, at tær hava varðveitt særrettindi teirra frá 1891.

Men í dag ber tað so ikki til at gerað limur í Havnar Klubba, ert tú konufólk.

Í nevndini í Havnar Klubba sita í dag: Kurt Hansen, form., Flemming Samuelsen, Hjartvard Poulsen, Jógván Jacobsen og Óla Jakup Guttusen.

jan

Vága Javnaðarfelag

Vága javnaðarfelag skipar fyrir
POLITISKUM FUNDI
fyrir javnaðarhugaðum á Giljanesi
fríggjadagin, 27. okt. kl. 19.30

Heri Mortensen, John Smith og umboð
fyrir tingbólkin fara at tosa um fiskivinnuna og politiskum støðuna.

Nevndin